

LA CAMPANA DE GRACIA

Gaspar

Històries marseleses

Una vegada era un rei...

La Campana de Gràcia

Redacció i Administració:
LLIBRERIA ESPANYOLA
Rbla. del Mig, 20 - Telèf. 18692

SETMANARI POLITIC

PREU: 15 ENTI MS

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:

Fora de Barcelona { Espanya . . . 1'50 ptes
cada trimestre . . . } Estranger . . . 2'50 »

NÚMERS ATRASSATS: DOBLE PREU

L'ESTATUT A MADRID

Impressions d'un home de molt bona fe

Val la pena de viure aquests dies de l'Estatut al Parlament, pels carrers i pels cafès de Madrid. Val la pena. Es fa exercici i examen de voluntat. Es un perill iniciar un diàleg. Tot just obres la boca i s'adonen de les vocals catalanes, comprens que et diran alguna grolleria. Clar que no és per tot arreu, clar que et trobes amb molts casteïllans, comprensius, cordials i, si més no, ben polits. Però el terme mig és que avui anar pels carrers de Madrid i concórrer a llocs d'esbarjo on es reuneix aquesta raça cretina de la "polloperancia" castissa, monàrquica, esportiva i dancinesca, és jugar-se a cara o creu la seguretat del físic.

* * *

Ve't ací el nostre poeta V. G. L'home es complau a anar pels carrers, "bouquinejar" una mica. Quasi sempre l'acompanya el novel·lista P. i F. Volen dinar bé i a bon preu. Hi ha una taverneta prop d'on hi havia hagut l'antic *Real*. Es migdia. La gent se'ls mira.

—*Ahí està ese melenudo...*

—*Pero, ¿por qué no le pelamos?* — exclama hom en veu alta.

—*¡Macanudo!* (Els diuen una altra cosa.) *No estaria mal...*

—*Haría reír hasta en Belchite!*

Els amics dinen i callen. Hi ha algun que altre concurrent que entaula conversa per a dissimular.

Els "polloperas" continuen les seves indirectes. Els seus projectes perfectament selvatges.

—*Pero si es que no tenemos vergüenza de tolerar que coma aquí un hombre que habla mal de Madrid!*...

—*¡Que se vaya donde le cuadre, pero que no disfrute de esta tierra!*

* * *

Llavors hom pensa en les Rambles de Barcelona. Hom pensa en els trenta anys que el nostre amic Adolfo Marsillach diu des d'"El Imparcial" o "A B C" que Barcelona és una porqueria, que tot el de Catalunya és un fàstic, que tothom és un deshonorat i que ningú no ha pensat mai a projectar-li un parell de bufetades. Ens plau més aquest respecte per Marsillach, com ahir per Doys, com després per molts que han passat per aquí atacant violentament tot el de casa i als quals no se'ls ha fet la vida amarga, i han estat a tota hora segurs de la seva pell.

* * *

Un amic: Lluís Bello; un altre amic, Manuel Azaña. Integres, sensats. Un altre amic, Robert Castrovido, apassionat, autèntic federal. Quin plaer! Madrid no és l'ambient cridaner i favorable a la pederàstia dels cabarets i de

les barreres dels bars. A Madrid també hi ha aquests reconcs comprensius, lleials, simpàtics, i, si més no, polits, on hi ha uns homes que ho comprenen i es fan càrrec de tot.

—*"La República és superior al país"* — ha dit Marcel·lí Domingo.

—*Exacte!*

* * *

Però és més; per ara, el que té valor és l'esperit en que es combat parlamentàriament l'Estatut. El discurs del senyor Sánchez Román ha estat la peça més desfavorable. Potser sí que té importància. Però cal tenir present que: a) el senyor Sánchez Román és rector de la "Universitat Central" i la separació de l'ensenyament el capitidinuiria, perquè, generalment, fins no fa gaire, ésser rector de la Universitat de Madrid era ésser el rector general de per tot arreu; b) el senyor Sánchez Román és un gran advocat. L'home ha parlat per la carrera i pel bufet. Ha fet un discurs-propaganda del seu geni jurídic, de la seva capacitat professional; c) el senyor Sánchez Román ha vist el plet de Catalunya com una qüestió purament jurídica. D'aquesta manera no hauria estat possible mai fer avançar la història. Si un monàrquic, en un parlament obert, hagués fet la defensa de la Constitució del 1876, al·legant que portar la República era anticonstitucional no per la defensa d'aquest juriconsult s'hauria deixat de celebrar el 14 d'Abril.

Res no poden en aquesta mena de defenses les voluntats enèrgiques de les multituds.

* * *

El discurs de Ortega i Gasset tingué un gran èxit. L'home parla en un to altisonant i una mica obscur. Aquests discursos fan sempre molta impressió. Però el curiós és que Ortega i Gasset, en iniciar llur discurs, parla de l'antinòmia que representa el fet que Catalunya, en el moment que el món tendeix a grans unitats i federacions, vulgui viure allunyada, apartada, fora dels corrents generals de la civilització. I en acabar el discurs, Ortega i Gasset fa veure l'inconvenient que representa voler dur a la Península els conflictes minoritaris que arreu d'Europa es produeixen, excepció feta de França, que ha assolit una magnífica unitat nacional. "Ergo", com es pot comprovar, el discurs de Ortega, es desfà ell mateix, desmentint al final el que ha afirmat en començar.

* * *

Manuel Azaña està assegut al cap del banc blau. Escolta el que diuen, sense donar hi gaire importància. Sembla que s'avorreixi. O que pensi:

—*Quines ganes de perdre el temps!* Contra tot el que diuen hi haurà Estatut abans del dia 15 de juny i reforma agrària abans d'acabar el mes.

* * *

Aquest pobre Abilio Calderon, amo de la fonda, del teatre, de les fàbriques d'electricitat, dels serveis de camionatges, de tots els grans negocis de la província de Palèn-

cia, ha concitat els seus electors i els seus funcionaris contra Catalunya. No té cap mena d'importància. Ha pogut fer una assemblea perquè segueix essent el cacic. La República va enviar al governador, senyor Vinaixa, per a desfer el caciquisme del senyor Abilio Calderon; però el senyor Vinaixa va trobar més còmode, al poc temps d'és ser a Palència, de prendre cafè al "Bar Palentino" i d'anar del bracet del senyor Abilio Calderon a inaugurar una farinera.

Abilio Calderon és el cacic de la província de Palència. No ha estat, doncs, el poble en una lliure expressió de voluntat, el que ha fet aquest atac a Catalunya; ha estat la voluntat omnímoda del cacic monàrquic.

Aquest Abilio Calderon, ex-ministre monàrquic, és aquell que, senyalant les inicials del "Breack" d'Obres Públiques — "O. P." — va dir que aquell era el seu lema: "honradez palentina".

D'aquesta mida són els enemics de l'Estatut.

JOAN DE SERRALLONGA

INTENCIONS

UN LLIBRE DE JOAQUIM MAURIN

II

Segueix ocupant-se Maurin, en el seu llibre *La Revolución, de l'Església*: "En cambio, la potencia de la Iglesia era cada vez más absorbente. Su poderío podía manifestar-se de diversas maneras: los feudos, los impuestos y gabelas, el dominio de la cultura, el terror" — en pràctica en nom de Crist. Crist és l'esquer d'aquest programa.

"Al Lutero de la burguesía alemana, nuestro feudalismo opuso Torquemada, primero, e Ignacio de Loyola, después. También la Iglesia católica sufría una modificación. Se hacía más sutil, más astuta. Inventaba el jesuitismo como diplomacia, al lado de la cual establecía la Inquisición. Las dos caras de la vieja Iglesia feudal: el engaño y el terror, los procedimientos picarescos y la barbarie. La Inquisición, régimen de terrorismo implantado para aniquilar todas las manifestaciones de la individualidad burguesa, acabó por asegurar el dominio del feudalismo. El Santo Oficio, creación genuinamente española, como el jesuitismo, desempeñó, con respecto al feudalismo, el mismo papel que hoy ejerce el terror blanco imperialista contra la clase trabajadora."

I és que, en ple segle xx, encara no hem sortit de la Inquisició. I és que la Inquisició tenia arrels més profundes del que ens creïem. Sí: encara existeix una Inquisició. I encara està en mans dels rics, dels poderosos, dels que tenen una moral i una religió per a avalar fraudalenta la seva falsa mercaderia i fer-ne una arma per a oprimir més l'oprimit.

Segueix dient Joaquim Maurin: "Los señores feudales cristianos ambicionaban la riqueza campesina de los árabes. Ocho siglos de guerras no tuvieron más fin que el robo y el pillaje. Al paso de las hordas feudales cristianas se quemaban bosques, se arrasaban los campos, se asolaba todo... La aristocracia cristiana se repartía las tierras arrebatadas a los moros, constituyendo feudos que habían de ser la base firme de su poder. Cuando ya no quedaba nada que robarles, fueron expulsados. La política del feudalismo aparece, pues, con la transparencia de un cris-

L'estàtua de la llibertat americana, cerca amb la seva antorxa l'assassí del fill de Lindberg.

tal. En el campo, los árabes eran los fundamentos de la burguesía rural. ¿Linea de conducta frente a ellos? I a expulsión. Los judios representaban el vínculo que unía la ciudad y el campo. Constituían la clase comerciante. ¿Qué hacer de ellos? Lo mismo: la expulsión fulminante. Y luego, para extinguir los gérmenes de destrucción que pudiesen aparecer a pesar de este saneamiento, implantación del más implacable terrorismo religioso-gubernamental: la Inquisición."

Com veieu, el llibre és interessant de llegir. Per això em sento orgullós, de recomanar-vos-el. Altrament, si no fos un bon llibre, no us el recomanaria, no us demanaria que el llegíssiu, no us faria gastar els diners en va.

L'Església ha tiranitzat la monarquia. A Espanya, com arreu del món, puix la funció principal de l'Església—allunyant-se en absolut del cristianisme—, però sobretot a Espanya, ha estat tiranitzar.

La monarquia s'ha lliurat lligada de peus i mans a l'Església. Recordeu Lluís XI, Lluís XIII, Lluís XVI, a França. Recordeu Alfons XIII, a Espanya. I el sinistre cardenal Segura, al qual tant deu la República. Quan un rei no ha volgut sotmetre's al domini de l'Església, com Enric IV, ha trobat el punyal d'un Ravallac. Rera aquell punyal hi havia l'ombra negra de la Companyia de Jesús.

LLUÍS CAPDEVILA

Un episodi important

Seguint la ratxa d'informacions que venim donant a fi que arreu puguin fer se càrrec del treball ignominiós dels reaccionaris de Begues, esmentarem uns fets recents i dels quals són testimonis els components dels cacics locals.

Abans que tot, fem desfilat els personatges de la comèdia:

El primer: propietari, capdavanter del poble, amb ordre públic, home que no pot adaptar-se a les circumstàncies actuals i, per tant, no li cap a la barretina que sigui tan rebutjada la política de la Lliga; ja que a ell, "lliguero" com és, li sembla mentida que no pugui fer ni desfer tot quant feien els seus antecessors.

El segon: propietari també, home dels seus cent quilograms de pes, explotador d'infants, ja que es dedica a buscar orfes per a fer d'ells el més infernal que pugui fer-los, o sigui, dit en una paraula, un explotador de la suor d'aquells homes tendres que no tenen esperit per a oposar-se o, quan menys, protestar-ne de l'escarràs i mal tracte a què són portats. Ells, que han vingut al món sense l'escalf necessari d'una mare que els amanyagui, han de guanyar les queixalades per a ells i els seus amos... Han de treballar sempre amb l'amenaça al damunt, com si no fossin persones, car se'ls considera com a bèsties.

Aquests dos senyors, l'altre dia, visitaren un veí seu per fer-li veure la caparrada que havia fet. L'atzagaiada a què ells es referien és la següent:

Hi ha un propietari al poble que, no sabem per què, però sí que assegurarem que deu ésser per un ideal que els altres no tenen va decidir donar els terrenys que té a parceria, a una part més, a favor del parcer; obra que espontàniament dona, i que és molt d'elogiar.

El fet priva que els uns estiguin al mateix nivell que els altres. Com que aquesta reforma no és gens favorable als interessos dels cacics, aquests n'han protestat, i ho han fet anant hi de comissió els homes esmentats abans, per fer-li veure les inconveniències de seguir amb aquests plans, ja que són contraris a la injusta recaptació dels fruits de què gaudeixen.

Els sols desitgen obtenir ganàncies netes i sense perjudici de cap mena; ells volen tenir els ingressos purs, sense pensar en les despeses.

I per això, repeteixo, visitaren al que havia estat tan amable de canviar la proposició, mirant de convèncer-lo i perquè ho canviés.

Per què, això?

Per què aquests homes no saben estar-se quietets a casa seva, si no volen seguir l'exemple d'aquest company, o, quan menys, tenir la serenitat de guardar els cops amagats, sense que ningú pugui veure'ls?

Per què tanta insistència?

Es que, per ventura, reconeixen que ha tingut un èxit en fer el que ells no han sabut fer?

Si aquesta "reforma agrària" no és del grat seu per què volen privar als altres que facin el que més bé els sembli?

Recordem que la setmana passada en una de les columnes de LA CAMPANA, fèiem esment de què "feien el que volien"; és que estan disgustats perquè n'hi ha un o dos que se n'aparten?

Ai d'aquell dia que, un per un, els vulguin fer tor-

nar el que han usurpat dels altres!

I és això precisament el que més temen: és això el que tenen por ells que passi: perquè veuen que tenen el màxim de culpa.

No volem aventurar-nos ni pronosticar los la martellada que ells mateixos es preparen.

No volem que després diguin que nosaltres hem estat els promotors del tumult.

Sigui, doncs, aquest insignificant article un avís perquè no diguin que no hem estat humanitaris, perquè els consta que de consciència en tenim molta més que ells i som més nobles.

Si la seva defensa és sempre dir que som uns caps calents, sàpiguen que fins avui no hem fet res més que deixar-los menjar, sense que coneguessin què és suar, i no és obra que puguin criticar nos, si és que tenen la capacitat completa.

El dia que els pagesos de Begues vulguin fer ús dels drets que els pertocquen, aquell dia serà desastrós per a ells: I amb la forma que treballen, no trigarem a ésser-hi.

La doctrina que professem ens ensenya de no fer mal ni gaudir de les penes del proïsme, però quan les coses arribin al fi del caire que són... venturós aquell dia que se'ls demanin comptes de les seves actuacions!... Venturós dia... aquell que el sol surti per a afavorir els pobres i faci caure el càstig màxim damunt d'aquests homes (r)!...

Venturós aquell dia que el poble es desperti del somni en què dorm fa anys! I ai d'aquell que ara gaudeix veient-nos estalviar el pa, perquè ells puguin llençar-ne bons trossos...

No som venjatiu; però així que aquest jorn arribi, diem... ARA TENIM LA NOSTRA!

Begues, maig de 1932.

Els pobles abandonats

Durant el regnat de la monarquia pot dir-se que gairebé totes les aspiracions de govern dels homes que regentaven els destins del país, dels palaus presidencials de Madrid, eren les de servir els capricis d'un monarca tan caduc com incapacitat, el de postergar i ferir amb tot el seu despit a Catalunya i el seu poble.

Posseïts generalment de la "fòbia" del catalanisme, tots els decrets que amb referència a Catalunya s'elaboraven en els ministeris de Madrid, dictats pels homes que regentaven les poltrones del borbó, anaven dirigits contra Catalunya i els seus interessos en tots els seus aspectes.

Deixant de banda l'ordre polític, és en l'ordre econòmic que hem estat suspectes a l'odi i a la mala bava dels homes de Madrid, que, fidels successors d'aquell mal Comte-Duc d'Olivares, que amenaçava amb sembrar-nos de sal, han fet tot el possible perquè la nostra terra no reeixís.

Durant anys i anys, Catalunya, que amb la seva indústria i el seu comerç ha proveït a tot Espanya, és i ha estat objecte de formidables càrregues fiscals; en la recaptació de tributs és Catalunya la que ha tributat més que cap altra, i malgrat tot, és la que ha estat més desatesa per part de l'Estat espanyol.

Mentre en la resta d'Espanya, més enllà de la ratlla de l'Ebre, hom tributa molt menys que aquí, se'ls ha protegit en tot i per tot, tant si era de justícia com no, Catalunya rara ha estat la vegada que se l'ha ajudat, com no fos per a acabar d'ensorrar-la i d'endogalar-la per les fèrries urpes del centralisme espanyol.

— Què fas, dona? No veus que ens podriem infectar?

Fora de les quatre capitals de província, que si avui han reeixit i són quelcom, s'ho deuen a elles mateixes, en totes les altres ciutats i pobles, en els 1.200 municipis amb que compta la nostra terra, ha estat ben nulla i ben negativa la labor que en elles ha fet l'Estat oficial espanyol.

Pot dir-se ben clarament que tots aquests 1.200 municipis no han estat mai tinguts en compte en les seves necessitats i aspiracions en els despatxos dels ministeris de Madrid, com no fos per a enviar-hi eixams d'empleats d'Hisenda, Correus i judicials amb bons sous, o un escamot de la guàrdia civil per fer efectiva la contribució entre els habitants que es mostraven rebels.

Pel demés, han estat completament abandonats, com ho demostra el que, malgrat la puixança de l'agricultura, el comerç i la indústria, molts dels pobles del nostre país estiguin abandonats per aquestes planures, sense vies de comunicació que els posin en contacte amb el món civilitzat.

Hi ha pobles, que jo he vist, que talment semblen de les Hurdes: mancats de les coses més elementals de la civilització, que són a Catalunya, prop de les Ciutats de primera i segona categoria, a quatre o cinc quilòmetres del mar i a pocs més de la via fèrria que, ultra no tenir escoles ni telèfon ni llum ni metge ni farmàcia, no tenen ni aigua.

Hi ha pobles d'aquests que no solament no tenen aigua; no tenen pou ni cisterna per a recollir-la quan plou, que viuen en condicions d'higiene tan pèssimes, que moren l'un darrera l'altre, per la diftèria i el tifus, pobles que tenint l'aigua a uns centenars de metres i la carretera a mitja hora lluny, queden abandonats amb les cases tancades i els conreus erms, perquè la gent se'n va cap a altres pobles i ciutats on puguin viure com a humans.

I això, a part d'ésser cosa de l'Estat espanyol, és indigne per nosaltres i per Catalunya.

Ja que els homes de Madrid i l'Estat espanyol, amb el seu odi secular vers nosaltres, han fet que perduessin aquestes vergonyes civils, és hora que els homes representatius del nostre país, les diputacions i el govern de la Generalitat, prenguin cartes en l'assumpte i facin el que calgui.

L'obra de govern, tal com ha d'ésser, no sols es compona de cobrar si us plau per força els rebuts de contribució, ans de protegir els seus súbdits, de fomentar les riques-

ses del país, i de procurar pel millorament de la gent del seu domeny.

Aquí a Catalunya és aquesta l'obra a fer; treure la gent de la somnolència en què sojorna, dotar els pobles d'aigua, de comunicacions, d'higiene i de cultura, amb el ben entès que no serà cosa en va, sinó que ajudarà a donar més força i esplendor a Catalunya.

SALVADOR MAJÓ

Botons de foc

Aquesta gentola de la Lliga, que a l'Ajuntament no més fan que cridar i armar escàndols en nom d'una moralitat molt sospitosa, s'haurien de recordar de les immoralitats de quan ells manaven.

* * *

Joan Casanoves: un xic més de seny, un xic més de paciència.

I no feu gaires declaracions com les de l'altre dia, que tan poca gràcia feren als homes, els dirigents i els dirigits, d'Esquerra Republicana de Catalunya.

* * *

Encara segueixen fent i desfent a l'Ajuntament, com en els millors temps de la dictadura, els senyors Maynés i Ainaud.

I encara els deu quedar temps, segurament, per a desacreditar la República.

* * *

Mentre la República faci pudor de capellà i de burgès, no anirem pas bé.

* * *

L'agrari Martínez de Velasco, amic de Ventosa — l'ex-ministre del rei lladre —, lluitarà contra l'Estatut.

I els de la Lliga, aliats dels agraris, encara gosen a dir-se defensors de Catalunya.

Ja és barra!

* * *

No oblideu els enemics!

Penseu que ells no ens oblidin a nosaltres. I que ens farien pagar cara la nostra llibertat.

Recordeu sempre els servents de la dictadura, els col·laboradors de la monarquia:

Damas Berenguer,
Ventosa,
Galo Ponte,
Cambó,
Marquès de Hoyos,
Milà i Camps,
General Mola,
Baró de Viver,
General Fernández Herèdia,
Comte de Figols,
Albiñana,
Bertran i Musitu,
Milans del Bosc,
Martínez Anido,
Miró i Trepal,
"Joaquín" Montaner,
Despujol.

* * *

Ha tornat a Espanya aquell bisbe de Vitòria, doctor Múgica, que amb tant d'entusiasme es dedicava a injuriar la República.

No es pot negar que la República és generosa. Sobre tot amb les dretes.

I tampoc no es pot negar que és una generositat ben malaguanyada.

* * *

A veure què passarà amb els detinguts per l'atemptat — sortosament fracassat — contra Manuel Azaña.

A veure si també s'hi farà el silenci: aquell silenci que es fa sempre que els culpables són de les dretes.

PASQUINS

PARLEM-NE

Un redactor d'"Heraldo de Madrid" ha celebrat un entreviu amb el senyor Marcellí Pascua, director de Sanitat. Aquest senyor Pascua ha dit coses molt interessants sobre l'Hospital Central i la Creu Roja.

Per exemple:

"—El doctor Noguera, estaba allí por obra y gracia de la duquesa de la Victoria, de los mejores tiempos monárquicos. Al frente del Hospital Central ha tolerado graves ofensas al laicismo y al propio Estado. En los pasillos, pabellones, galerías, dormitorios, cocina, sala de operaciones, laboratorios, etc., había crucifijos y emblemas monárquicos a miles. Hasta se han permitido manifestaciones monárquicas. Objetos que en ciertos sitios eran una provocación al sentimiento republicano. Hace unos días visitaba yo el hospital. Me acompañaba el doctor Noguera. En un paraje hallamos un monumental retrato de doña Victoria colocado con ostentación. Actualmente, luego de una buena limpieza, sólo han quedado en los sitios donde con un poco de tolerancia se pueden permitir; todo ello de acuerdo con la superiora."

No cal que seguim. El senyor Marcellí Pascua, director general de Sanitat, creu que ha complert el seu deure, està satisfet de la seva obra republicana i deu pensar que també n'està la República.

A nosaltres, però, ens sembla un republicanisme molt tebi, molt poqueta cosa, un republicanisme *de acuerdo con la superiora*. Tal vegada el senyor Marcellí Pascua creu servir lleialment, eficaçment la República. Però s'equivoca d'una manera llastimosa. Ésser republicà no és això. Els emblemes religiosos i monàrquics, senyor Pascua, no poden quedar enlloc, s'han de foragitar de per tot arreu. No pot haver-hi un *poco de tolerancia* ni gens. No poden *permitirse* ni en el lloc més excusat. Ni un republicà intel·ligent i digne com ha d'ésser tot aquell ciutadà que ocupi un alt càrrec de la República no pot estar *de acuerdo con la superiora*.

ENRIC VILALLONGA

Per la República!

Esguardant l'actualitat política i social, des d'un punt de mira idealista, sense aturar-se a reflexionar, si és necessari acomodar-se, avui, a la realitat, hom recomana, als obrers principalment, que s'abstinguin de fer política.

A voltes llegim: "La política és una farsa. ¡Proletariado, no votes!"

Amic obrer: La cultura, no en va es filtra dintre les ciutats, dintre els pobles, dintre les llars. La reacció, part de l'herència que ens llegà la monarquia, que valent-se de la ignorància de les masses, venia esclavitzant les anys i anys, morirà víctima d'aquesta cultura. Capital, caciquisme, clericalia. Aquests són els adversaris. El teu esforç, amic obrer, la teva cooperació, és qui ha d'acabar amb ells. El teu esforç, la teva cooperació, és qui ha de fer d'aquesta República, que molts han pres per menjadora, una defensora teva.

"¡Obrero, no votes!" La reacció n'estaria ben contenta. I és per això: per no fer el joc a la reacció, per amor a la República, que hem de fer política, amb fe, amb entusiasme.

Per alguns, aquesta abstenció en la política, provocaria la Revolució Social. Però, la realitat és aquesta: Per fer una revolució — política o social —, és necessari tot un poble, i el poble no està preparat per a fer una revolució.

Ara més que mai — amic obrer —, és hora de fer política. Política no vol dir una aglomeració de sous per un home sol. Política no vol dir banquets diàriament, no vol dir cobrar de la República per atacar-la, no vol dir grans viatges de plaer pagant la República. Política no vol dir callar davant d'unes deportacions.

Política vol dir lluitar per la Justícia i per la Llibertat. Avui, desgraciadament, són pocs els que noblement, desinteressadament, lluiten per la Justícia i per la Llibertat dels pobles i dels homes.

Aquí, doncs, amic obrer, és la nostra tasca. Tenim un Parlament. En ell, uns homes que hi foren portats pel poble. Per aquest poble que del seu treball, de les seves suors, ells en viuen. Per aquest poble que, en lloc de defensar-lo, mantes vegades el vexen. Tenim un Parlament. En ell, una minoria selecta d'homes, que per defensar el poble, per demanar justícia, mantes voltes són burlats.

Què hem de fer, doncs? Engrandir, fins a fer-ne una gran majoria, aquesta petita minoria.

Per defensa pròpia, per amor a la República, hem de votar, hem de fer política, si no volem deixar el País en mans — tacades de la monarquia —, de la gent cavernícola i de la Lliga.

Per amor a la República, i per acallar aquelles veus que maliciosament diuen que la República no ha de donar-nos res, hem de fer política.

I afirmem: qui diu que la República no ha de donar-nos res, no sap què vol dir República.

República no vol dir que un Maura qualsevol ordeni a la guàrdia civil tirar sense previ avis. República no vol dir que un Casares Quiroga digui, davant les protestes d'un sector de la Cambra: "O les deportacions segueixen el seu curs, o jo deixo d'ésser Ministre de la Governació." República no vol dir que els col·laboradors de la monarquia es passegin lliurement, i hom deporti els obrers que, encertats o no, es revoltin per aspirar a una societat millor. República no vol dir les tragèdies de Arnedo, Bujalance, Prefectura de Policia a Barcelona, La Almarcha, Epila, Bilbao, València, Sevilla, i altres.

La República vol dir: Llibertat, Igualtat, Fraternalitat.

Els obrers que, treballant, volem pa, una llar, unes escoles pels fills, podríem donar-nos per satisfets, si podríem gaudir de Llibertat, Igualtat i Fraternitat. No aspirem pas a més, ni creiem que puguin oferir-nos més.

Per elevar, doncs, la República al nivell que es mereix. Per a treure l'escòria que la volta, per venerar els homes que generosament per Ella han donat la vida, hem d'estimar-la i defensar-la. Cooperem, doncs, a la tasca d'aquells homes que, treballant incansablement, vetllen i lluiten per la Justícia i per la Llibertat al Parlament o fora d'ell. Procurem portar-hi tots els que, pensant com ells, mereixen ésser-hi, i així, defensant la República, ens defensarem nosaltres i els nostres fills.

D. S.

Correu de l'Estranger

POLÍTICA FRANCESA

La Victòria Republicana

El poble francès ha votat. La victòria assolida pels partits d'esquerra sobrepassa les esperances més optimistes. El partit radical-socialista, en efecte, guanya, ell tot sol, 48 llocs, sense comptar els guanys d'altres partits orientats a l'esquerra o francament revolucionaris.

La significació d'aquest triomf és encara augmentada per la calma i la serenitat en què s'ha desenrotllat la jornada electoral. Els electors francesos han expressat la seva voluntat amb fermesa i serenitat admirable. Cal, ara, esperar que la República francesa, rectificament assenyadament, generosament la seva política reaccionària, reprengui la seva marxa envers un ideal de treball fecund, de justícia i de solidaritat humana.

El país, en donar el seu vot als representants de l'esquerra, ha donat ja l'exemple i ha traçat el camí. La tasca no cal fer-se il·lusions, serà dura i ingrata, perquè la successió és especialment difícil. Raó de més, però, perquè tots els homes liberals i bons republicans es mostrin a l'altura d'una prova que pot ésser decisiva.

LA MORT DE DOUMER I L'ELECCIÓ DE LEBRUN

Aquestes eleccions han estat celebrades, certament, en circumstàncies dramàtiques, en el moment mateix que el President de la República queia, mortalment ferit, per les bales d'un pertorbat. França, fidel novament a l'esperit de la Revolució, als seus ideals democràtics, ha conservat, malgrat el triomf del hitlerisme a Prússia i dels conservadors a Anglaterra, una sang freda admirable.

Paül Doumer fou un gran republicà, un gran patriota que, durant la gran guerra, va perdre quatre fills a la línia de foc; un ciutadà que, nascut d'una família humil, va saber elevar-se, pel seu propi esforç, fins als llocs més alts.

Víctima, ara, d'un crim tan condemnable com estúpid, mentre exercia la suprema magistratura de la nació, ha estat substituït, en mig d'una atmosfera de gravetat i de recolliment, per Mr. Albert Lebrun.

Lebrun és un republicà moderat, d'una filiació semblant a la de Raymond Poincaré, gran amic d'ell. En el seu districte ha estat sempre combatut per les dretes, i la noble actitud de la seva vida pública i privada, la seva laboriositat i, sobretot, les seves grans qualitats morals, li han valgut l'estima i la simpatia unànimes de la majoria dels ciutadans.

Cal esperar que, com a president de la República francesa, sabrà mostrar-se digne de l'esclatant confiança que el Parlament ha dipositat en ell, confiança que gairebé la totalitat del país ha sancionat complidament.

Els que combaten l'Estatut

Els diputats que d'una manera aferrissada es disposen, deixant-se portar per una passió mesquina o per un egoisme que els denigra, a disparar en contra l'Estatut, hom pot classificar-los: en servidors de l'extingida monarquia, i en despistats de la mateixa.

Ambdós constitueixen l'anorreament d'aquest règim, en el qual han pogut enganxar-se, car no se'ls ha exigit altra cosa que un aparent respecte que s'han apressat a palesar en els primers moments de l'enderroc d'aquella monarquia absoluta, dèspota i arbitrària; però, ara, després d'un any de sentir-se oblidats, aprofitaran aquests moments de discussió, que hauria d'ésser la confirmació de sa lliberalitat, per a ferir els sentiments dels veritables republicans, ensems que de provar en llurs raonaments de convèncer els seus electors, ja que no a la Cambra, de la falta de mèrits per a regir-nos que ens atribueixen.

Es natural que aquestes dues classes de representants de la ignorància de llurs circumscripcions, el poble les vegi augmentar en un reduït nombre de personatges (?) que saberen disfressar-se per a sorprendre la bona fe dels espanyols i també de no pocs catalans.

Molt fàcil ens hauria estat enquadrar en un dels al·ludits grups els homes com Royo, Maura, Ortega (Josep), etcètera, però segurament que per a molts hauria estat tasca ben difícil encabir-hi el cèlebre Rector de Salamanca Miguel de Unamuno. Aquest home ens recorda que el dia que sortí cap a l'exili, el mestre ens explicava que aquella mesura dictatorial no era altra cosa que la confirmació d'interesa d'un home que no havia volgut doblegar-se com tants altres, a satisfer la vanitat de Primo.

Després ens féu llegir "El derecho del primer ocupante", del que és autor, escrit per a un llibre de Lectura en el qual hom pot veure que Miguel de Unamuno en el transcurs del temps no influï en el seu esperit sempre jove. Dissortadament, aquell concepte del Mestre, concepte que una part de catalans compartia, ara esdevé fals. A l'igual que els capellans, el senyor Unamuno predica ço que no creu i posa en contradicció les paraules amb les obres. I d'Unamunos n'hi ha molts, ens n'han sortit més dels que hom sospitava, i així s'ha de tenir present; cal que el poble porti al Congrés homes disposats a combatre la ignorància i no a fer-ne partit.

Si aquesta energia que avui mostren molts intel·lectuals espanyols, haguessin sabut esmerçar-la en temps de la dictadura, enlairant la cultura d'aquestes "províncies" que demostren desconèixer-nos, segurament que la majoria dels qui combaten l'Estatut, perquè així ho fan els seus representants, estarien al costat dels catalans. Haurien pogut assabentar-se que el problema de Catalunya l'han resolt ja Irlanda i Hongria, molt més subjugades, i sobre tot no desconexarien que Polònia, borrada del mapa d'Europa en 1795, a pesar dels esforços de Rússia per matar-la com a nació, resorgí, a través dels temps, per bé que no comptava amb un sol vestigi que els recordés el passat familiar.

Aquestes petites nacions, avui ja reconegudes, són exemples que no haurien de desconèixer aquests catedràtics espanyols que combaten el nostre Estatut, deixant entreveure, solament, que Catalunya és per a ells *l'artocarpus* d'Espanya.

JOSEFUS

No val a fiar-se'n

—Nosaltres sempre anem de cara a cara i amb la raó per davant!...

REPICS

LA CAMPANYA CONTRA L'ESTATUT

Aquí i allà d'Espanya segueix la campanya contra l'Estatut. Són, però, episodis esporàdics, promoguts gairebé sempre pels reaccionaris espanyols. La discussió segueix en mig d'una atmosfera relativament serena, carregada d'una expectació enorme.

Passi el que es vulgui, cal no oblidar que ens trobem en una de les hores més decisives de la nostra història, cal que confiem en els destins de Catalunya.

L'ESTATUT, ÀNIMA DE CATALUNYA

Hi ha qui combat l'Estatut, bo i dient-se amic de Catalunya. Això és un sofisme. Cal dir-ho ben alt i ben clar: els que van contra l'Estatut, van igualment contra Catalunya.

Qui ataca l'Estatut, ataca també Catalunya: si és de fora és un enemic; si és de dins, és un mal fill.

ADVOCATS I PROCURADORS

En la discussió de la Reforma Agrària, un diputat ha donat la veu d'alerta. Cal evitar — ha dit — que les qüestions derivades d'aquesta reforma vagin als tribunals de Justícia perquè en un país d'advocats com el nostre els plets i els incidents judicials s'acumularien de tal manera, que en pocs dies no hi hauria agricultors ni propietaris ni arrendataris: no hi hauria més que jutges, advocats i procuradors.

Té raó, té raó el diputat espanyol. En aquest país sobra paper timbrat i falta maquinària; sobren advocats i falten enginyers i tècnics.

I ja ho fa la dita:

Advocats i procuradors, a l'infern de dos en dos.

EL BORBÓ VA REBRE DEL CARPÓ!

Al Teatre Espanyol fan una obra que ha tingut molt d'èxit: (el reclam és gratuït) i es titula "La Reina ha relliscat".

Tenim notícies que, després, si volen continuar fent "calderades" com fins ara, n'hauran d'estrenar una altra que es tituli "El Rei ha rebut".

Després de l'entrebanc de Marsella, serà un èxit.

UNS ALTRES QUE TAMBÉ HAN REBUT

Uns quants legionaris del doctor Albiñana anaren a un pòble prop d'Aranjuez per tal de preparar la gent del poble per al míting de diumenge vinent, on hi havia de prendre part el "quefe"; però ha resultat que la seva presència ha excitat les masses per bé que en sentit contrari, i els han seguit pels carrers. També ha estat incendiat l'automòbil dels legionaris.

Talment sembla que el poble comenci a donar-se'n compte, dels farsants, i que comença a donar-los una lliçó.

Ara va bé; així és com es fa!

"DURO" AMB AQUESTS CAVERNÍCOLES!...

El Ministre de la Governació ha multat amb cinc mil pesetes el "quefe" dels legionaris doctor Albiñana, per haver fet imprimir un fullet amb els colors "rojo y gualdo", o més clar, amb la bandera monàrquica. Encara n'hi ha un altre, Benigne Varela, director de "La Monarquía", que ha imprès un llibre que, si mal no recordo, es titula "Por la Patria y por el Rey".

Les multes han d'ésser molt més crescudes; recordem les multes que imposava la Dictadura a "Heraldo de Madrid", al senyor Marañón i altra gent, i encara crec que s'haurien de transportar a Bata, que hi estarien molt bé.

NO HI VEU NEGOCI A FER

Joan March és contrari a l'Estatut de Catalunya. Ho trobem molt natural; Catalunya no és el Marroc. Entesos?

UN ENEMIC DESINTERESSAT

L'ex-comte de Valpellano diu que és enemic de les aspiracions de Catalunya perquè podrien perjudicar Madrid.

Home; la ingenuïtat no està mal, i trobem que és una raó de pes.

EL PERILL

A Tortosa es celebrà un míting organitzat per l'Aliança d'Esquerres. A nosaltres ens seran sempre més simpàtics els de l'Aliança d'Esquerres que la gentussa de dretes.

Però, sabeu qui aplaudia més en aquest míting de Tortosa? La gentussa de dretes.

Perquè els de l'Aliança d'Esquerres, ingènuament, els feien el joc.

L'ATEMPTAT CONTRA AZAÑA

Han estat traslladats a Madrid els detinguts a Barcelona amb motiu del frustrat atemptat contra Manuel Azaña.

No volem actuar com delators. La policia sap més que nosaltres respecte a la personalitat dels detinguts.

Però caldria que aquest afer no morís en el silenci, com han mort altres, perquè, segons diuen, hi ha compromesa gent d'upa...

I ja seria hora que els piquessin la cresta.